

pludselig mærke sin egen sanselighed. Den længes efter at berøre og kærtegne. Hånden separerer sig fra tankens diktat.

Jeg hører en stemme, som udtaler ord og formulerer meninger. En stemme, som prøver at skabe orden i kaos. Men stemmen kan pludselig mærke sin egen besværgende tone. Den fornemmer sig selv som lyd, og glemmer sin pligt.

Kærligheden er den mest dramatiske begivenhed i vort liv. Denne film vil forsøge at kortlægge kærlighedens veje, undersøge kærlighedens væsen, fastholde dens flygtige sekunder, indfange de mest intime øjeblikke, tage kærlighedens sprog-enheder – kærtegn, blikke, ord osv. – ud af deres normale sammenhænge og forstørre dem op til tydelige formater.

Kærligheden er den vigtigste følelse i vort liv, den fører menneskene videre, den er livets drivkraft. Alle religioner helligholder kærligheden, alle vigtige historier handler om kærlighed.

Det er selvfølgelig en absurd kraftanstrengelse og fuldkommen vanvittigt at kaste sig over dette uoverskuelige emne

med det formål at gøre det overskueligt. Men det er netop det, filmen handler om, og det er dens ambition, at formens stramhed: den stivsindende trang til orden og overblik, bliver dramatisk strømførende, fordi det indhold, som den forsøger at underlægge sig, er så glohed, så kraftfuldt, at formen må briste under indholdets pres.

Det er naturligvis i første plan en historie om en voyeurs forsøg på at få fat på livet. At lede efter kærlighedens kerne, og samtidig elske.

Voyeuren betragter muligheden for at elske og glemme sig selv i kærligheden. Han ved, at vemodet ved at erkende kærlighedens relativitet kan overskygge den elskedes nærhed, men han ved også, at den rene følelses dimension er en tilstand, som frigør mennesket fra al selvbetragtning, og at den tilstand er lykken. Han ved i det hele taget alt for meget. Bl.a. også at man ikke kan gribe kærligheden, bare fordi man ved noget om den.

Dette projekt har lagret sig gennem flere år. Jeg har en mængde arbejdsnotater til filmen, men – som det vel fremgår – er det et projekt, som forudsætter research, og som skal udvikles i flere adskilte faser.

NYE PROJEKTER – 2/JØRGEN LETH

LIVET I DANMARK 1982

Vi betragter livet, som det udfolder sig i det eksotiske område Danmark. Hvordan lever danskerne? Hvordan ser det danske liv ud? Denne rapport er en fiktion. Den er en undersøgelse, foretaget af en fiktiv antropolog. Han er professionelt nysgerrig, og han ved ikke meget på forhånd. Men han har opstillet nogle kategorier, og dem prøver han at få bekræftet og eksemplificeret ved sin research. Han foretager sit arbejde indenfor en given periode, 31 dage i året 1982. Indenfor denne tidsramme indsamler han sit materiale, sine eksempler. Han iagttager, han sammenligner, han ordner.

»Livet i Danmark 1982« vil adskille sig meget væsentligt fra kortfilmen med titlen »Livet i Danmark« fra 1970. Først og fremmest ved at situationerne fremstilles af skuespillere i studie. I en slags laboratorieagtigt miljø. Det indsamlede materiale ude fra det autentiske liv udsættes for behandling, præparering. Livet er et eksperiment som betragtes under lup. En musik, indspillet på forhånd, skal bruges som stimulans under optagelserne og være med til at gøre den enkelte scene til en rituel (magisk) handling. Fragmenter af livet anbringes i en filmmaskine, som er kodet med forskellige mekanismer eller spilleregler. Overraskende afbrydelser og ønsker. Hensigten er hele tiden at finde tegn, signaler som giver sammenhæng. Kameraets indkodede bevægelsesmønstre kan opleves som en kølig terror mod forsøgspersonerne. Men fællesnævneren er den hæmningsløse sensualisme som er nysgerrighedens brændstof.

Jeg forestiller mig en både morsom og bevægende film, fuld af følelse, absurditet, mærkværdighed. Undersøgelsens maniske karakter kan opleves som en passion, en sanselig fordybelse i særligt udtryksfulde detaljer. Jeg ser for mig en slags poetisk rapport om livet. Dramatiske scener fremstillet på basis af ting der faktisk finder sted og nu gengives i poleret,

sammentrængt form. Der skabes system i virkelighedens kaos. Hvordan levede de i Danmark 1982? Det kan man få besked om i denne rapport, som bør kunne indkapsles, opbevares og tages frem om 1000 år: det er fiktionen. Undren, nysgerrighed, ideosynkrasi: det er holdningen (attituden).

Ideen forudsætter, at forfatteren skriver sit manuskript på 31 dage, hvor han er isoleret under rimelige forhold. Han skal dog have adgang til at kommunikere med en researchmedarbejder og til et rigeligt kildemateriale: aviser, fjernsyn, ugeblade.

Det er netop afgørende for ideen, at den skal realiseres på stramme spilleregler. Det vil være strømførende for inspirationen. Til dem der måtte indvende, at dette her jo ligner »Livet i Danmark«, »Det perfekte menneske« eller »Det gode og det onde«, kan jeg kun henvise til min egen arbejdsmoral: Jeg gentager ikke mig selv. Jeg stiller mig opgaver i et terræn, som stadig udfordrer mig. Jeg ved bedst selv, hvor megen energi der ligger i min skæve indfaldsvinkel til den virkelige verden. Jeg ville afstå, hvis jeg ikke følte, at den rækker vidt og fører til meget forskellige resultater. Jeg insisterer på min måde at fortælle om Verden på: »æstetiske idiosynkrasi« er eksistentielt determineret. Min voyeurisme falder ind under Kierkegaards æstetiker-kategori. Jeg vil stadig ud, hvor der dybt til bunden. Jeg betaler gerne enhver pris for at følge mine fascinationer hvorsomhelst hen. Derved overskrider jeg grænsen til den etiske dimension.

Og med hensyn til publikum ser mit ærinde således ud: »jeg vil give dig nogle øjeblikke, som du kan se på – jeg ønsker ikke at kede dig, jeg ønsker at behage dig og gøre dig urolig. Jeg vil helst ikke vise dig noget, som du er vant til at se«. (Citat fra min bog »Filmmaskinen«, 1979).